

عهد و گفتگو

Jonathan Sacks
THE RABBI SACKS LEGACY

مطالعات SPIRITUALITY

از درسگفتارها و نوشتارهای ربای لرد جانانان ساکس

با سپاس از Schimmel Family برای حمایت سخاوتمندانه از عهد و گفتگو به نكوداشت یاد Harry (Chaim) Schimmel. "من از همان بار اول که با نسخهء تفسیر توره برای خیم شیمیل روبرو شدم تا اکنون، آنرا عزیز داشته ام. هدف آن نه فقط نشان دادن حقیقت ظاهری متن توره، بلکه رسیدن به حقیقت زرفتری است که در آن نهفته است. او به همراه همسر ستودنی اش آنا در شصت سال زندگی مشترک، یک زندگی سرشار از عشق به خانواده، اجتماع و تورات ساختند. زوج بیمانندی که با نمونهء زندگی خود، بینهایت الهام بخش من بوده اند." - ربای ساکس

تفسیر هفتگی تورات

Shemini

Spontaneity: Good or Bad?

شمینی: عمل خودسرانه، خوب یا بد؟

شمینی برای ما داستانی تاسف بار دارد از اینکه چگونه مراسم باشکوه گشایش میشکان یعنی روزی که حکیمان می گویند خدا به اندازه هنگام آفرینش جهان شادمانی کرد، تحت تاثیر مرگ دو پسر اهرون، ناداو و ایبهو قرار گرفت:

پسران اهرون، ناداو و ایبهو، آتشدان خود را برداشتند و در آن آتش برپا کردند و به

آن عود افزودند؛ و آنها آتشی افروختند که خدا به آن فرمان نداده و دستور عملی

برای آن نداده بود. آتش از پیشگاه خداوند بیرون جهید و آنها را سوزاند و آن دو

در برابر خدا مردند. لاویان ۱-۲: ۱۰

حکیمان تلمودی و تفسیرگران بعدی توضیح های بسیاری آورده اند در این مورد که گناه واقعی ناداو و ابیهو چه بود. اما ساده ترین پاسخ درخود متن تورات در اینجا و جای دیگری داده شده است (اعداد ۴:۳ و ۲۶:۶۱). این که آنها سرخود عمل کردند. آنها کاری کردند که دستوری برایش نگرفته بودند. آنها خودسرانه عمل کردند، شاید از روی هیجان آن لحظه، آتش غیرمجاز افروختند. آشکارا در امور روحانی خودسر عمل کردن خطرناک است.

اما آیا این چنین است؟ موسی در شرایطی بسیار سختتر خودسرانه عمل کرد وقتی که لوح های سنگی را با دیدن لهو و لعب بنی اسرائیل گرداگرد گوساله طلایی شکست. لوح های تراشیده و حک شده توسط خدا شاید مقدس ترین اشیایی بودند که تا کنون وجود داشته اند. با این حال موسی به دلیل این عمل مجازات نشد. حکیمان تلمودی گفته اند هرچند موسی خودسرانه عمل کرد، خدا با عمل او موافق بود. راشی در آخرین تفسیر خود بر تورات که آخرین آیه اش (تثنیه ۳۴:۱۲) درباره دست قوی و همه شگفتی هایی که موسی در برابر چشمان بنی اسرائیل اجرا کرد، با اشاره به این لحظه می گوید:

לעיני כל ישראל: שנשאו לבו לשבור הלוחות לעיניהם, שנאמר
(לעיל ט, יז) ואשברם לעיניכם,
והסכימה דעת הקב"ה לדעתו, שנאמר (שמות לד, א) אשר שברת,
י"שר כחך ששברת:

اشاره دارد به وقتی که موسی [آزادانه لوح ها را در برابر چشمان آنها
شکست، چنان که آمده: "من آنها را جلوی چشمان شما شکستم."
ذات متبارک خداوند با نظر او موافق بود، چنان که آمده: "که تو
شکستی" - آفرین به تو که آنها را شکستی!

پس چرا کار خودسرانه ناداو و ابیهو غلط، ولی کار موسی درست بود؟ پاسخ این است که
ناداو و ابیهو کوهن یا کاهن بودند. موسی پیامبر بود. دو گونه متفاوت از رهبری دینی وجود
دارد که وظیفه ها و حساسیت ها و رویکردهای متفاوتی به زمان دارند.

کوهن خدمتگزار خدا است و کار او با زمان تغییری نمی کند، به استثنای وقتی که معبد
ویران و مراسم آن که توسط کوهنیم انجام می شد، تعطیل شد. پیامبر به خدا خدمت می
کند به گونه ای که کارهای او مدام در طول زمان تغییر می کنند. وقتی مردم خیلی خوش
خیال هستند، پیامبر از فاجعه های در راه هشدار می دهد. وقتی که مردم از فاجعه ها رنج می
برند و در اعماق ناامیدی هستند، پیامبر به آنها بشارت امید و تسلی می دهد.

کلماتی که کوهن می گوید، همیشه یکسان هستند. دعا‌های برکت کوهنیم امروز، همان هایی هستند که در زمان موسی و اهرون بودند. اما کلام پیامبر هرگز یکسان نمی ماند، چنان که آمده:

هیچ دو پیامبری روش یکسانی ندارند. سنهدرین ۸۹ الف. /

برای پیامبر عمل خودجوش اهمیت اساسی دارد. اما برای کوهن که عبادت خدا را اداره می کند، خودجوشی یکسره نادرست است.

چه فرقی هست؟ از هرچیز گذشته، کوهن و پیامبر یک خدا را خدمت می کردند. تورات از ابزاری استفاده می کند که ما به تازگی آنرا به شکل متفاوتی دوباره اختراع کرده ایم. صدای استریوفونیک: که صدا در آن از دو بلندگوی متفاوت می آید در دهه ۳۰ برای دادن ابعاد جدیدی به صدا اختراع شد. در دهه ۵۰ فیلم سه بعدی اختراع شد تا همان کار بلندگوی استریو را برای نمایش دیداری انجام دهد. از کار پیر بروکا در دهه ۱۸۶۰ تا امروز که از دستگاه های ام آی آر و پت اسکن ها استفاده می شود، متخصصان علوم عصب شناسی مایل به دانستن این امر بوده اند که چگونه مغز دو طرفی ما اجازه پاسخ هوشمندانه تری نسبت به محیط می دهد. چشم اندازهای دوگانه برای تجربه کردن کامل واقعیت لازم هستند.

چشم انداز دوگانه کوهن و پیامبر در ارتباط هستند با چشم انداز دوتایی آفرینش که در پیدایش ۱:۱ و ۲:۳ (از چشم انداز کوهن با تاکید بر نظم، ساختار، تفکیک و حدود) و پیدایش ۲:۴ و ۳:۲۴ (از چشم انداز صدای پیامبرانه با تاکید بر سایه روشن ها و پوشمندی های روابط میان افراد).

اینک قلمرو دیگری را بررسی کنیم که در آن جدلی پیوسته میان ساختار و خودجوشی برقرار بود، یعنی تفیلا یا دعا به ویژه عمیدا. می دانیم که پس از ویرانی معبد، ربان گملیل و بیت دین او در یونه متن استاندارد برای عمیدای هفتگی تدوین کردند که از هشت و بعدها نه دعا در نظمی دقیق ترکیب شده بود (میشنا براخوت ۴:۳)

اما همگان موافق نبودند، ربی یهوشوع بر آن بود که افراد می توانند شکل خلاصه ای از عمیدا را بگویند. ربی الیعزر بر اساس برخی تفسیرها یکسره مخالف متنی ثابت و بر آن بود که فرد باید هر روز سخن تازه ای بگوید (تلمود یروشلمی براخوت ۴).

به نظر می رسد که این عدم توافق دقیقا موازی است با عدم توافق دیگری پیرامون متن دعا‌های روزانه:

آمده که ربی یوسی پسر حنیا گفت: دعاها را پدران قوم ربی یهوشوع تدوین

کرد. ربی یهوشوع بن لوی می گوید: دعاها برای جایگزین کردن قربانی ها تدوین

شدند. براخوت ۲۶ ب

بنا به ربی یوسی شخریت توسط اوراهام و مینخا توسط اسحق و معریو توسط یعقوب

تدوین شد. بنا به ربی یهوشوع بن لوی شخریت معادل قربانی صبحگاهی و مینخا معادل

قربانی بعد از ظهر است. در ظاهر این عدم توافق هیچ نتیجه ای در عمل ندارد، اما در

واقعیت چنین نیست.

اگر دعاها توسط پدران تدوین شده باشند، پس خاستگاه پیامبرانه دارند. اگر دعاها برای

جایگزینی با قربانی ها تدوین شده بودند، پس خاستگاه آنها کوهنیم بوده است. برای

کوهنیم عمل خودسرانه ممنوع بود، اما پیامبران پیوسته خودجوش عمل می کردند. برخی

که دعاها را دارای خاستگاه کوهنیم می دیدند، مانند ربان گملیل، بر روی اهمیت متنی

ثابت تاکید می کنند. کسی که خاستگاه آنها را پیامبران می دانست، مانند ربی اليعزر بنا به

تلمود یروشلمی به خودجوشی و هر روز سخن تازه ای گفتن اهمیت می داد.

سنت تلمودی سرانجام موضوع را به گونه ای ستودنی حل می کند. ما هر عمیدا را دو بار

می گوئیم، یک بار خصوصی و در سکوت به سنت پیامبران و سپس بار دوم به صورت

آشکار و جمعی توسط شالیح سیپور به سنت کوهنیم هنگام پیشکش کردن قربانی در معبد

(به آسانی مشخص است که چرا برای دعای معریو هیچ شالیح سپیوری نداریم). در طول
عمیدای خاموش ما معجز هستیم که سخنان خود را هم بگوییم. در طول تکرار آن معجز
نیستیم که چنین کنیم. زیرا پیامبران خودجوش عمل می کردند، اما کاهنان نه.

تراژدی ناداو و اییهو در این بود که آنها به اشتباه مانند پیامبران عمل کردند، ولی خودشان
کوهنیم بودند. اما ما هر دو سنت را به ارث برده ایم و یهودیت هوشمندانه چنین کرده،
زیرا بدون ساختار ادامه نمی یافت ولی بدون خودجوشی نیز حیات تازه نمی یافت. چالش
در این است که چگونه تعادل میان جایگاه هر یک را نگه داریم و آنها را با هم اشتباه
نگیریم.

**ترجمه فارسی با مشارکت بنیاد ایرانی هارامبام، وابسته به فدراسیون یهودیان
ایرانی-آمریکایی**

توسط شیریندخت دقیقیان

Persian Translation by Shirin D. Daghighian

www.RabbiSacks.org

@RabbiSacks

The Rabbi Sacks Legacy Trust, PO Box 72007, London, NW6 6RW • +44 (0)20 7286 6391 • info@rabbisacks.org

© Rabbi Sacks • All rights reserved